

Hotărârea CNCD cu privire la impozitarea diferențiată a mașinilor de capacitate cilindrică mare

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

HOTĂRÂREA din 9 ianuarie 2008

Dosar nr. 607/2007

Petiția nr. 11.812/10.10.2007

Petent: A.S.O., Comisariatul pentru Societate Civilă

Reclamat: Ministerul Economiei și Finanțelor

Obiect: impozitarea diferențiată a mașinilor de capacitate cilindrică mare

II. Obiectul sesizării

Petenții, prin Petiția nr. 11812 din 10.10.2007, arată că prin impozitarea diferențiată a mașinilor de capacitate cilindrică mare se creează o diferențiere nejustificată a proprietarilor mașinilor, ceea ce afectează dreptul de proprietate.

III. Descrierea presupusei fapte de discriminare

Petenții, posesorul unei mașini de teren respectiv o organizație neguvernamentală, consideră că prin impozitarea diferențiată a mașinilor de capacitate cilindrică mare se creează o diferențiere nejustificată a proprietarilor mașinilor ceea ce afectează dreptul de proprietate.

IV. Procedura de citare

Părțile au fost citate pentru data de 06.11.2007.

La audierea din 06.11.2007 s-au prezentat petenții.

La dosar a depus punct de vedere Ministerul Economiei și Finanțelor, prin Adresa nr. 575322/05.11.2007 (semnată de Ciprian Badea, director general al Direcției Generale Juridice, înregistrată la Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării – în continuare CNCD – cu nr. 14462/06.11.2007, cu nr. 14650/07.11.2007 și cu nr. 14873/08.11.2007) și prin Adresa nr. 575322/06.11.2007 (semnată de Ciprian Badea, director general al Direcției Generale Juridice, înregistrată la CNCD cu nr. 14664/07.11.2007 și cu nr. 15256/12.11.2007). Petentul A.S.O. a depus concluzii scrise înregistrate la CNCD cu nr. 15907/19.11.2007 și cu nr. 15925/19.11.2007)

Procedura de citare a fost legal îndeplinită.

V. Susținerile părților

Petentul, posesor al unui jeep Grand Cherokee, producție SUA din anul 1994 cu capacitatea cilindrică de 3.960 cm³, arată că în anul 2006 a plătit suma de 124 RON ca impozit pe mașină, iar în anul 2007 impozitul a crescut la 2.535 RON, în urma modificării Codului fiscal. Consideră că prin acest impozit i se lezează dreptul la proprietate, valoarea de piață a bunul ajungând de la 20.000 Euro sub 5.000 Euro.

Discriminarea are ca prim criteriu grupele de centimetri cubi, iar o altă discriminare se creează prin diferența de impozitare a mașinilor autohtone față de cele de producție internă.

Prin diferența dintre impozitele mici pentru autobuze, autocare și microbuze și autovehiculele din categoria „alte” și dintre mașinile de teren de producție externă se creează, practic, o taxă de lux, cum apare și în notele de fundamentare ale Codului fiscal.

Comisariatul pentru Societate Civilă, organizație neguvernamentală cu activitate în domeniul drepturilor omului, arată că taxele și impozitele aplicate unor vehicule creează o diferențiere nejustificată între posesorii diferitelor tipuri de autovehicule.

Astfel discriminarea produce un prejudiciu material injust pe de o parte posesorilor de vehicule de teren străine în comparație cu cele de producție autohtonă, pe de altă parte posesorilor de autoturisme de capacități mari în comparație cu posesorii unor vehicule cu capacități similare, discriminarea având la bază capacitatea cilindrică.

La audierea din 06.11.2007 petenții au arătat că există o situație de discriminare indirectă a posesorilor de autovehicule, prin diferențierea creată între autovehicule. Au considerat totodată că introducerea unei „taxe de lux”, ca și noțiune, reprezintă o discriminare.

Ministerul Economiei și Finanțelor, prin Adresa nr. 575322/05.11.2007, arată că prin lege au fost instituite criterii de impozitare ce au la bază elemente obiective (capacitatea cilindrică) privind modalitatea de impozitare a mijloacelor de transport, și nu o anumită categorie de persoane, fără a fi de natură să creeze o atitudine discriminatorie între posesorii de autoturisme.

Prin Adresa nr. 575322/05.11.2007, Ministerul Economiei și Finanțelor arată că sistemul legal de impuneri trebuie să asigure așezarea justă a sarcinilor fiscale, repartizarea sarcinilor fiscale trebuie să se facă în mod echitabil, iar egalitatea în fața impozitelor presupune neutralitatea acestora. Impozitul pe mijloacele de transport sunt cele mai neutre impozite. Începând cu anul 2007, nivelul impozitului pentru autovehicule nu mai are caracter modic, acesta fiind stabilit diferențiat, pe cinci tipuri de autovehicule, în funcție de capacitatea cilindrică a acestora.

Prin concluzii scrise, petentul A.S.O. susține că diferențierea creată i-a atins dreptul de proprietate, iar criteriul de discriminare este avuția. Această discriminare îmbracă forma discriminării indirecte.

Criteriul de impozitare nu este unul obiectiv, din moment ce mașinile care pot avea o mai mare capacitate cilindrică pot avea un nivel de impozitare mai mic (autobuze, autocare, microbuze, alte vehicule).

VI. Motivele de fapt și de drept

În fapt, Colegiul Director reține că sistemul de impozitare al mașinilor este diferit, chiar pentru mașinile cu aceeași capacitate cilindrică, pe de o parte în funcție de locul de fabricație, pe de altă parte în funcție de tipul mașinii (autobuze, autocare, microbuze).

În drept, Colegiul Director reține următoarele:

Constituția României, prin art. 16 alin. (1) garantează dreptul la egalitate: „Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări”. Potrivit Constituției României, art. 20 alin (1), „Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile cetățenilor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care România este parte.

Convenția Europeană a Drepturilor Omului, art. 14 prevede: „Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta convenție trebuie să fie asigurată fără nici o deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională și socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație”.

Protocolul nr. 12 la Convenție, art. 1 prevede interzicerea generală a discriminării: „Exercitarea oricărui drept prevăzut de lege trebuie să fie asigurată fără nici o discriminare bazată, în special, pe sex, pe rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau oricare altă situație”.

O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare (în continuare O.G. nr. 137/2000), republicată, la art. 2 alin. (1) stabilește: „Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.

Alineatul (3) al art. 2 din O.G. nr. 137/2000, republicată, prevede: „Sunt discriminatorii, potrivit prezentei ordonanțe, prevederile, criteriile sau practicile aparent neutre care dezavantajează anumite persoane, pe baza criteriilor prevăzute la alin. (1), față de alte persoane, în afara cazului în care aceste prevederi, criterii sau practici sunt justificate obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a acelui scop sunt adecvate și necesare”.

Conform art. 2 alin. (4) din O.G. nr. 137/2000, republicată: „Orice comportament activ ori pasiv care, prin efectele pe care le generează, favorizează sau defavorizează nejustificat ori supune unui tratament injust sau degradant o persoană, un grup de persoane sau o comunitate față de alte persoane, grupuri de persoane sau comunități atrage răspunderea contravențională conform prezentei ordonanțe, dacă nu intră sub incidența legii penale”.

Privind calitatea procesuală a unei organizații, O.G. nr. 137/2000 stabilește: „Organizațiile neguvernamentale care au ca scop protecția drepturilor omului sau care au interes legitim în combaterea discriminării au calitate procesuala activă în cazul în care discriminarea se manifestă în domeniul lor de activitate și aduce atingere unei comunități sau unui grup de persoane” [art. 28 alin. (1)].

Codul fiscal, la art. 263, prevede:

(1) Impozitul pe mijloacele de transport se calculează în funcție de tipul mijlocului de transport, conform celor prevăzute în prezentul capitol.

(2) În cazul oricăruia dintre următoarele autovehicule, impozitul pe mijlocul de transport se calculează în funcție de capacitatea cilindrică a acestuia, prin înmulțirea fiecărei grupe de 200 de cm^3 sau fracțiuni din aceasta cu suma corespunzătoare din tabelul următor:

Nr.	Mijloc de transport cu tracțiune mecanică	Nivelurile aplicabile în anul fiscal 2007
4	Autoturisme cu capacitatea cilindrică între 2601 cm^3 și 3000 cm^3 inclusiv	60
5	Autoturisme cu capacitatea cilindrică de peste 3001 cm^3	120
6	Autobuze, autocare, microbuze	20
7	Alte autovehicule cu masa totală maximă autorizată de până la 12 tone inclusiv, precum și autoturismele de teren din producție internă	25

Opinia membrilor în Colegiul Director Dezideriu Gergely, Anamaria Panfile, Roxana Paula Truinea, Csaba Asztalos Ferenc, Corina Comșa, Dragoș Tiberiu Niță

Colegiul Director a analizat existența restrângerii ori înlăturării recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice. Colegiul Director constată că nu se susține încălcarea unui drept dintre cele reglementate juridic.

Coroborând toate elementele probatorii ale dosarului și analizând aspectele de mai sus, acțiunea astfel cum a fost formulată, și definiția discriminării astfel cum este prevăzută în art. 2 din O.G. nr. 137/2000 republicată, în cauză, nu se poate reține întrunirea cumulativă a elementelor privind un tratament de deosebire (restricție, excludere, preferință) între persoane care se află în situații comparabile și care sunt tratate în mod diferit.

Opinia separată exprimată de Haller István:

Codul fiscal introduce o diferențiere în impozitarea autovehiculelor ce pot avea aceeași capacitate cilindrică (prin nivelul extrem de scăzut al impozitării pentru autobuze, autocare, microbuze, și pentru autoturismele de teren de producție internă).

Această diferențiere creează efecte asupra proprietarilor autovehiculelor, ce trebuie să plătească respectivele impozite. Ministerul Economiei și Finanțelor nu a invocat că prevederile legale ar fi justificate obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a unor astfel de scopuri ar fi adecvate și necesare.

Mai mult, chiar Ministerul Economiei și Finanțelor susține ideea că sistemul legal de impuneri trebuie să asigure așezarea justă a sarcinilor fiscale, repartizarea sarcinilor fiscale trebuie să se facă în mod echitabil, iar egalitatea în fața impozitelor presupune neutralitatea acestora. Ministerul afirmă că singura diferențiere ce se face la stabilirea impozitului autovehiculelor este în funcție de capacitatea cilindrică a acestora.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu 7 voturi pentru și una împotriva ale membrilor prezenți la ședință

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Cele prezentate de petent nu reprezintă fapte de discriminare potrivit art. 2 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată;
2. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

VII. Modalitatea de plată a amenzii - Nu este cazul

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal potrivit O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Președinte
COMȘA CORINA NICOLETA – Vicepreședintă
GERGELY DEZIDERIU – Membru
HALLER ISTVÁN – Membru
IONIȚĂ GHEORGHE – Membru
NIȚĂ DRAGOȘ TIBERIU – Membru
PANFILE ANAMARIA – Membru
TRUINEA ROXANA PAULA – Membru

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, în fața instanței de contencios administrativ, potrivit O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.